

θάνατός του είναι ἀχώνευτο πρᾶμα Ἄνδρ. || Φρ. Σώπα, γιατί δὲ χωνεύω τ' ἀχώνευτα (πρὸς τὸν λέγοντα ἀνοησίας) Ἀθῆν. 2) Ἀσυγχώρητος πολλαχ. : Αὐτὸ ποῦ ἔκανες εἶναι ἀχώνευτο. 3) Ὁ μὴ κατανοηθεὶς ἐπαρκῶς Λεξ. Πρω. Δημητρ. : Ἀχώνευτο μάθημα Λεξ. Πρω. Ἀπ' ὅσα ξέρεи τὰ πρὸ πολλὰ τὰ χεὶ ἀχώνευτα Λεξ. Δημητρ.

Πβ. ἀχώνιν.

ἀχωνεψιά ἡ, Λεξ. Δημητρ. ἀχωνευσία Πόντ. (Σάντ.) Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ - καὶ τοῦ οὐσ. χώνεψι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ. Ἀπεψία.

ἀχώνιν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. (Οἶν.) ἀχών' Πόντ. (Ἀμισ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ - καὶ τοῦ ρ. χωνεύω. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 175.

1) Τὸ μὴ χωνευθέν, ἀδιάλυτον Πόντ. (Ἀμισ.) 2) Ἀπεπτον, ἐπὶ τροφῶν Πόντ. (Οἶν. Χαλδ.) : Ἀχώνᾶ νὰ ἐβγάλεις ἀτα! (ἀχώνευτα νὰ τὰ βγάλης! Ἀρά) Χαλδ.

Πβ. ἀχώνευστος Α.

ἀχωρεσιᾶ ἡ, ἀμάρτ. ἀχουριδᾶ Ἰμβρ. ἀχουιδᾶ Σαμοθρ. ἀχουριδᾶ Κυδων. Λῆμν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχώρετος.

Τὸ νὰ μὴ χωρῇ τις πουθενά, τὸ νὰ αἰσθάνεται τὸν χῶρον ἀνεπαρκῆ ἐνθ' ἑαυτ. : Φρ. Ἀχουριδᾶ ἔχ' Κυδων. Κάτσι σ' ἕνα μέρος, δ' ἀχουριδᾶ τ' ἑαυτοῦ ἔχ' ; Ἰμβρ. Θαρεῖς πλεῖα κ' ἔχ' δ' ἀχουριδᾶ τ' ἑαυτοῦ Λῆμν.

ἀχώρετος ἐπίθ. Μῆλ. Μύκ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μάν.) Πόντ. (Τραπ.) Σίκιν. — Γ'Επαχτίτ. ἐν Προπυλ. 1,267 ΑΠροβελ. Ποιήμ. 1,387 — Λεξ. Δημητρ. ἀχώρετος Λεξ. Δημητρ. ἀχώριγος Λέσβ. (Πάμφιλ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. ἀχώρητος. Τὸ ἀχώρητος ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ἀχώριγος, ὃ κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς - ἰζω ρημαίων παραγόμενα.

1) Ἐκεῖνος ὅστις δὲν χωρεῖ, δὲν δύναται νὰ περιληφθῇ που Λέσβ. (Πάμφιλ.) Μύκ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μάν.) Πόντ. (Τραπ.) Σίκιν. — Γ'Επαχτίτ. ἐνθ' ἑαυτ. — Λεξ. Δημητρ. : Ἀχώρετο πρᾶμα Ἀρκαδ. Κόσμος πολὺς ἀχώρετος 'ς τὴν ἐκκλησίαν Λεξ. Δημητρ. Τὸ κολοκύθ' ἀχώρετον ἐν ἀπέσ' 'ς σὴν ἐντὶξερὲν Τραπ. Ὅ,τι εἶν' ἀφάνταστο, ὅ,τι εἶν' ἀχώρετο 'ς τὸ νοῦ Γ'Επαχτίτ. ἐνθ' ἑαυτ. || Φρ. Κακὸν πολὺ καὶ ἀχώρετο Σίκιν. Χώρισι, ἀχώριγι, χόρτασι, ἀχόρταγι! (ἀποστροφὴ πρὸς τὸν παμφάγον Ἀδην λεγομένη κατὰ τὰς κηδείας) Πάμφιλ.

2) Ἀπειρος, ἀτελείωτος Μῆλ. — ΑΠροβελ. ἐνθ' ἑαυτ. : Ἐχω νὰ σοῦ πῶ πολλὰ καὶ ἀχώρετα Μῆλ. || Ποιήμ.

Ἀπόστασα ν' ἀνεβοκατεβαίνω | τὰ θαλασσόβουνα τόσον καιρό, διψᾷ τὸ μάτι μου τὸ θολωμένο | νὰ ἰδῇ στερεὰ 'ς τ' ἀχώρετο νερό.

ἀχώριστα ἐπίρρ. κοιν. καὶ Καππ. (Ἀραβάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχώριστος.

Ἀχωρίστως, ἀδιασπᾶστος : Ζοῦμε - περνοῦμε ἀχώριστα. Δεμένοι - ἐνωμένοι - ξευγαρωμένοι ἀχώριστα.

ἀχώριστος ἐπίθ. κοιν. καὶ Καππ. (Ἀραβάν.) Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ.) ἀχώρ'στους βόρ. ἰδιώμ. ἀχώριγος πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ὁφ. Σάντ. Τραπ.) ἀνεχώριος Ἡπ. ἀνιχώρ'γους Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀχώριστος.

1) Ὁ μὴ χωριζόμενος κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ.) : Σύντροφος ἀχώριστος. Φίλοι ἀχώριστοι. Φιλαινάδες ἀχώριστες κοιν. || Φρ. Νὰ γίνουμ' ἀνιχώρ'γ'! (εὐχὴ τῶν συμπεθερῶν κατὰ τὸν γάμον) Ζαγόρ. Νὰ μᾶς προνοήσῃ νὰ τὸ 'χουμ' ἀνιχώρ'γου! (εἶθε νὰ προκόψουν οἱ νεό-

νυμφοὶ μας καὶ νὰ ἐρχώμεθα συχνὰ πρὸς ἐπίσκεψίν των) Ἡπ. || Ἀσμ.

Πόνος καὶ ἀγάπη ἀχώριστοι φίλοι συζυγισμένοι

'ς τὸ πονεμένο στῆθος μου ἔχουν φωλὰ χτισμένη

Κρήτ. β) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ χωρισθῇ Πόντ. (Τραπ.) : Σανιδᾶ ἀχώριγα. 2) Ἀκαθάριστος Καππ. (Ἀραβάν.)

3) Ὁ μὴ εὐρίσκων χῶρον νὰ καθίσῃ Πόντ. (Οἶν.)

Πβ. ἀξέχωριστος.

ἄχωστος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἄχουστους σύνηθ. βορ. ἰδιώμ. ἄχωτος Πόντ. (Τραπ.) — Λεξ. Μ'Εγκυκλ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἄχωστος.

1) Ὁ μὴ καλυφθεὶς μὲ χῶμα σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) : Ἀχωστες πατάτες - ρίζες σύνηθ. 2) Ὁ μὴ ταφείς Ἀθῆν. κ.ά. : Παροιμ. φρ. Πεθαμένος καὶ ἄχωστος (ἐπὶ ἀδόξου τέλους). Συνών. ἄθαφτος 1.

ἀψά ἐπίρρ. ἀψέα Κάρπ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) ἀψὲ Θράκ. (Μάδυτ.) ἀψὰ Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) Ἡπ. Θεσσ. (Ἀιβάν. Ζαγόρ.) Μακεδ. (Σισάν. Χαλκιδ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάμ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Λεξ. Δημητρ. ἀψὰ Ἄνδρ. Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) Ἀστυπ. Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ. Στέρν.) Κάλυμν. Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Σίλατ. Σινασσ. Φερτ.) Κρήτ. Κυδων. Κύθν. Κύπρ. Κῶς Λέσβ. Μακεδ. Μαριούπ. Μύκ. Νίσυρ. Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν. κ.ά.) Σάμ. Σκῦρ. Σῦρ. Τσακων. Χίος — ΘΓρυπάρ. Βοσκοπ. 81 — Λεξ. Πόππλετ. Μπριγκ. Ἐλευθερουδ. (λ. ἀψὸς) ἡψὰ Ἄνδρ. (Κόρθ.) Μαριούπ. ἡψα Καππ. (Σίλ.) ἀψὸ Καππ. (Ἀνακ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀψύς. Ἡ λ. καὶ παρὰ Φωσκόλ. Φορτουν. πρᾶξ. Α 179 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) «τὸ πρᾶμα πῶς ἐπέ-ρασε δὲν εἶναι μπορετό μου | ἔτσι ἀψὰ νὰ σοῦ τὸ πῶ».

1) Ὁργίλως, ὀξύχολως Ἡπ. Θεσσ. Μακεδ. (Σισάν.)

2) Ἀποτόμως Πόντ. 3) Βιαίως, ὀρμητικῶς Μακεδ. (Σισάν.) Πόντ. (Τραπ.) κ.ά. : Ἀψὰ πῆρι τῇ δ'λεῖα Σισάν.

4) Ταχέως Ἄνδρ. (Κόρθ. κ.ά.) Θεσσ. (Ἀιβάν. Ζαγόρ.) Κάλυμν. Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Σίλ. Φερτάκ.) Κάρπ. Κύθν. Κύπρ. Μαριούπ. Μύκ. Πελοπν. (Καλάμ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Οἶν. Τραπ.) Σκῦρ. Σῦρ. Τσακων. — ΘΓρυπάρ. ἐνθ' ἑαυτ. — Λεξ. Πόππλετ. Μπριγκ. Ἐλευθερουδ. Δημητρ. : Ἀψὰ ἔλα Ἀμισ. Ἀψὰ νὰ ἔρκεσαι Οἶν. Ἐλα, κάνε ἀψὰ! Κύθν. Νὰ 'ρθ'ς ἀψὰ Μύκ. Πῆγαινε ἀψὰ Σῦρ. Μοῦ 'πενε ἡ μάνα μου νὰ πάω ἀψὰ Κύθν. Ἠψὰ φέρε νερό Κόρθ. Μὴν πορπατῆς τόσο ἀψὰ Λεξ. Πόππλετ. Τρέχα ἀψὰ ἀψὰ 'ς τὸ γι-ατρὸ Λεξ. Δημητρ. Τὸ καράβιν ἀψέα πάγει Κερασ. || Φρ. Ἀψὰ καὶ γλήγουρα (τάχιστα) Ζαγόρ. Ἀψὰ τοῦ πῆρις (ταχέως διέτρεξες τὴν ἀπόστασιν) Ἀιβάν. Ἐπκίασεν δουλειὰν ἀψὰ τῶαί γεμᾶτα (ἐργάζεται μετ' ἱλὸν καὶ ἀδιάκοπα) Κύπρ. Εὐ-ρέθην του ἀψὰ τῶαί γεμᾶτα (τοῦ ἦλθαν τὰ πράγματα ἀσχη-μα, ἐπὶ φιλονικούντος) αὐτόθ. || Παροιμ. Ἀψέα γλακᾶς τὸν γάαρων, ἀψέα τὸν ἀποστένεις (ὅτι ἡ σπουδὴ ἐπιφέρει ταχεῖαν κόπωσιν) Κάρπ. || Ἀσμ.

Ἀψ' ἄς λουδῇ Καλάνα μου, ἀψ' ἄς πλυθῇ καλή μου,

ἀψ' ἄς φέρῃ τὸ γεῦμα μου καὶ τὸ μεσημερ'νό μου

Καππ. β) Ἀμέσως, πάραυτα Καππ. (Ἀραβάν.) Πόντ. (Τραπ.) Σάμ. γ) Ἐγκαίρως Καππ. (Ἀραβάν.) δ) Ἐνωρίς, προῶρως Καππ. (Ἀραβάν.) Σῦρ. Τῆν. : Ἐνα μῆνα πρὸ ἀψὰ Τῆν. Ἀκόμ' εἶναι ἀψὰ Σῦρ. 5) Ἰσχυρῶς, σφο-δρῶς Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) Κάλυμν. Κῶς Λέσβ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Σκῦρ. Χίος : Νὰ τὴν χτυ-πήσῃς ἀψὰ Φιλιπούπ. Ἐχτύπησε ἀψέα Ὁφ. Τραπ. Ἀέρας ἀψέα φυσᾷ Κερασ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Δουκ. Συνών. δύ-νατά. β) Δριμέως Κάρπ. Κρήτ. Κύπρ. Πελοπν. (Ἀρ-

